VLAAMS PARLEMENT

stuk **395** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 26 februari 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heren Johan Sauwens, Sas van Rouveroij, Bart Martens,
Jan Peumans en Lode Vereeck, mevrouw Mieke Vogels
en de heer Dirk de Kort

betreffende aanbevelingen aangaande de versnelling van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten: Sneller door Beter

verzendcode: IED

TOELICHTING

'Sneller door beter' wordt vooral gerealiseerd door een doordachte manier van werken en van beslissen: een stapsgewijze aanpak van de voorbereiding, de planning en de uitvoering van investeringsprojecten.

Mits het voorgestelde planproces met een strakke regie in de hand kan worden gehouden, moet het mogelijk zijn om voor maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten het gehele planproces alsook de uitvoeringfase vanaf de startbeslissing in een termijn van vijf à zeven jaar te doorlopen (inclusief realisatietermijnen).

Het eerste deel van de aanbevelingen heeft betrekking op elk van de fasen die daarbij worden onderscheiden. Eerst wordt het voortraject behandeld, waar de basis gelegd wordt voor de agendering van de specifieke projecten.

Vervolgens wordt ingegaan op elk van de fasen:
– een verkenningsfase die begint bij de startbeslissing en eindigt met een verkenningsrapport en voorkeursbeslissing (voor een bepaald alternatief);
– een planuitwerkingsfase waarin het voorkeuralternatief, inclusief flankerende maatregelen, wordt uitgewerkt en die eindigt met een projectrapport en een projectbeslissing;
– een projectuitvoeringsfase waarin het project gebouwd wordt en de flankerende maatregelen gerealiseerd worden.

Het tweede deel van de aanbevelingen gaat in op een aantal verbeteringsthema's, die doorheen het gehele proces, dus voor elk van de fases, gelden. Het gaat daarbij om:
– project- en procesmanagement;
– het organisatiemodel en de bedrijfscultuur in de administratie;
– het omgaan met belanghebbenden;
– het financieel management;
– de juridische aspecten en rechtszekerheid;
– de monitoring en rapportering.

In een derde deel zijn enkele aanbevelingen gegroepeerd die betrekking hebben op de federale regelgeving.

Alvorens de aanbevelingen te formuleren, worden in elk onderdeel eerst kort de belangrijkste knelpunten opgesomd die kenmerkend zijn voor de huidige situatie.

De commissie heeft in de loop van de werkzaamheden haar aanpak verruimd van grote investeringsprojecten op Vlaamse schaal naar alle maatschappelijk belangrijke projecten (zowel op Vlaams, provinciaal als gemeentelijk niveau).

Johan SAUWENS

Sas VAN ROUVEROIJ

Bart MARTENS

Jan PEUMANS

Lode VEREECK

Mieke VOGELS

Dirk DE KORT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° de werkzaamheden van de door het Vlaams Parlement opgerichte Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten van 30 november 2009 tot 25 februari 2010;
  2° de hoorzittingen die door de commissie werden georganiseerd met betrokken actoren, binnen- en buitenlandse experten, de Raad van State en het Rekenhof;
  3° het eindrapport 'Sneller door Beter' dat door de commissie werd opgesteld;

– overwegende dat:
  1° de doorlooptijd van de uitvoering van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten moet worden versneld door een verbetering van de kwaliteit van de processen, een doelmatig financieel beheer en een efficiënte regeling van de rechtszekerheid;
  2° het maatschappelijk draagvlak voor de uitvoering van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten in stand moet worden gehouden door de organisatie van een optimale en efficiënte betrokkenheid van de maatschappelijke actoren;

– formuleert, na een opsomming van de knelpunten per onderdeel, de volgende aanbevelingen:

Deel 1. Verbetering van de kwaliteit van de processen

1. Voortraject – overkoepelende strategische planning

Vastgestelde knelpunten:

– beleidsplannen zoals het RSV en het Mobiliteitsplan Vlaanderen zijn te omvattend opgevat en missen een selectieve focus;
– bovendien zijn ze in een (te) strak juridisch kader gegoten zodat bijstelling moeilijk is (houdbaarheidsdatum);
– de status van de beleidsplannen is onvoldoende duidelijk geformaliseerd;
– gebrek aan kwalitatieve beleidsprocessen is een vertragende factor voor investeringsbeslissingen;
– het overleg met en de toetsingrol van het middenveld in het beleidsproces is niet geconcretiseerd;
– ruimtelijke structuurplannen en/of beleidsplannen worden soms ten onrechte gehanteerd als beoordelingsgrond voor het weigeren van een vergunning.

Aanbeveling 1

Heroriënteren van beleidsplannen naar een selectieve strategische focus met een beperkter aantal en meer open bindende bepalingen: beleidsplannen als het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Mobiliteitsplan Vlaanderen moeten minder omvattend worden opgevat en moeten gefocust worden op strategische gebieden en acties. Zodoende kunnen zij visie en kader geven voor de selectie van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten op Vlaams niveau. Zij moeten een basis leggen voor consensusvorming en kunnen op die wijze de termijn voor het uitwerken van de uitvoeringsinstrumenten (bijvoorbeeld GRUP) verkorten.

Aanbeveling 2

Beleidsplannen moeten dynamischer van aard te zijn. Aanpassing aan wijzigende beleidsprioriteiten en maatschappelijke randvoorwaarden moet mogelijk zijn. Een duidelijker scheiding tussen beleidsplannen en uitvoeringsinstrumenten (bv. GRUP) moet in de

toekomstige (herziene) plannen aanwezig te zijn. Beleidsplannen moeten opgevat worden als een overkoepelend toetsingskader voor maatschappelijk belangrijke investeringen. Zij moeten het mogelijk maken voor een beleidsveld (inzonderheid voor het mobiliteitsbeleid is dit aan de orde) een keuze te maken tussen hardware (i.e. investering klassieke infrastructuur) en software (i.e. investeringen in intelligente systemen, managementsystemen), maar ook tussen verschillende infrastructuren en deelsectoren (bv. vervoersmodi).

Aanbeveling 3

Het overleg met en de toetsingsrol van de maatschappelijke en bestuurlijke actoren in het strategische beleidsproces op Vlaams niveau moet worden geconcretiseerd. Beleidsplannen zouden daartoe in twee stappen kunnen worden opgemaakt. Eerst een conceptnota ('groenboek') waarover een breed maatschappelijk debat wordt georganiseerd. Zodoende zouden de plannen in een vroege fase in een eerste overlegronde moeten worden voorgelegd aan representatieve adviesorganen zoals SERV, MORA, MINA en SARO. Vervolgens kan in een tweede stap het eigenlijke plan uitgewerkt worden.

Aanbeveling 4

De strategische keuzes die in de overkoepelende beleidsplannen aan bod moeten komen, moeten worden vastgelegd door een democratisch debat in het Vlaams Parlement.

2. Voortraject – gebiedsgerichte strategische plannen

Vastgestelde knelpunten:

– zeer lange doorlooptijden kenmerken het opstellen van sommige strategische plannen;
– infrastructuurkeuzes komen onvoldoende voor in gebiedsgerichte strategische plannen;
– versnelde besluitvorming voor prioritaire investeringsprojecten wordt bemoeilijkt door de huidige praktijk om een verplichte plan-MER op te stellen (er is onduidelijkheid over nut en noodzaak en het plan-MER is te gedetailleerd);
– vertraging in het procesverloop leidt tot een sneeuwbaleffect.

Aanbeveling 5

Gebiedsgerichte strategische plannen bieden een breed kader voor het genereren en agenderen van investeringsbeslissingen. Ze zijn vooral geschikt voor gebieden met een hoge complexiteit en hoge eisen qua infrastructuur (zeehaven- en luchthavengebieden, stedelijke gebieden, economische netwerken enzovoort). In het kader van het te herziene RSV en van het Mobiliteitsplan Vlaanderen kunnen gebieden worden aangewezen waarvoor specifieke plannen op maat ontwikkeld moeten worden. Het is wenselijk de lijninfrastructuren sterker aan bod te laten komen bij de bijstelling van de al bestaande plannen.

Aanbeveling 6

De strategische plannen moeten in de toekomst beter en sneller doorlopen worden: de kritische succesfactoren liggen in de lijn van de aanbevelingen die ook voor de eigenlijke planuitwerking worden gemaakt: bestuurlijke omkadering, procesverloop, organisatieregie en draagvlakvorming.

Aanbeveling 7

Trek lessen uit de eigen goede praktijk: niet alleen in het buitenland maar ook in Vlaanderen zijn er voorbeelden van goede praktijk (tijdens de hoorzittingen werden onder

andere het project Gentse kanaalzone en de ondertunneling van het Centraal Station in Antwerpen expliciet genoemd in dit verband).

3. Voortraject – beleidsprocessen en meerjarenplanning

Vastgestelde knelpunten:

– onvoldoende duidelijkheid en transparantie over de prioriteitenbepaling van investeringsprojecten;
– gebrek aan instrumenten voor een omvattende prioriteitsbepaling van investeringsprojecten;
– onduidelijkheid over het beslissingniveau en beslissingstraject van investeringsprojecten.

Aanbeveling 8

Ontwikkeling van een gestandaardiseerde ex-ante-evaluatiemethode voor maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten (bijvoorbeeld grote wegenprojecten). De methode moet een integrale beoordeling van de verschillende effecten mogelijk maken. Daarbij kan bijvoorbeeld vertrokken worden van de MKBA-methode die wordt toegepast bij grotere investeringsprojecten in het kader van havens en waterwegen. In een dergelijke MKBA moeten ook de sectorale behoefteanalyses transparant opgenomen worden.

Aanbeveling 9

Bij de integrale beoordeling en de prioriteitsbepaling van investeringsprojecten moet ook een grondige analyse van de visie van de belanghebbenden aan bod komen, in aanvulling op objectieve maatschappelijk evaluaties zoals MKBA en van objectieve behoefteanalyses.

Aanbeveling 10

Ontwikkeling van een democratisch debat (in het Vlaams Parlement) over de prioriteitsbepaling van investeringsprojecten (per sector), steunend op transparante en omvattende evaluaties. Een jaarlijkse voortgangsrapportage over de uitvoering van de sectorale investeringsprogramma's is gewenst.

4. Verkennende fase

Vastgestelde knelpunten:

– projecten worden soms gestart op basis van onvoldoende inzicht in problemen en doelstellingen of vereisten;
– vaak wordt te snel voor één project gekozen;
– projecten worden soms te weinig in een geïntegreerde visie gepast ('single-issueprojecten');
– tijd en kosten voor het planningstraject worden vaak onderschat;
– een aantal MER's kende een abnormaal lange doorlooptijd;
– er bestaat veel verwarring tussen plan-MER en project-MER;
– MER en inspraak komen vaak vrij laat in het besluitvormingsproces.

Aanbeveling 11

Oprichting van een interdepartementale werkgroep binnen de Vlaamse administratie die binnen een korte termijn (bv. één jaar) duidelijke oplossingen voorstelt om tot meer kwali-

tatieve en snellere beleidsprocedures te komen. Laat deze werkgroep optreden als een kwaliteitsbewakingsteam bij een op te stellen lijst van urgente processen met als uitdrukkelijke doelstelling de doorlooptijd ervan te beheersen en te beperken (= hulpmotorfunctie).

Aanbeveling 12

Start de verkenningsfase met een startnota. In die nota worden doelstelling en eisenprogramma van projectalternatieven omschreven, worden belanghebbenden in kaart gebracht, wordt de procesorganisatie bepaald (aanwijzing procescoördinator, projectgroep) en wordt een projectplanningstraject uitgezet (tijdsplanning, procedures, inspraak- en beslismomenten). Dat moet leiden tot een halvering van de gemiddelde doorlooptijd.

Aanbeveling 13

Plaats een investeringsproject binnen een geïntegreerde doelstelling: de doelstellingen moeten niet alleen van één kant komen, want er zijn milieudoelstellingen, sociale doelstellingen, economische doelstellingen, en die moeten samengenomen en geïntegreerd worden in één project. Een project moet dus tegemoetkomen aan veel doelstellingen, doelstellingen waar liefst een brede consensus over of een visie op bestaat. Bijvoorbeeld voor mobiliteitsprojecten is het vaak zo dat men als doelstelling heeft om de mobiliteit in een regio te verbeteren en daar kunnen verschillende projecten uitkomen, verschillende alternatieven.

Aanbeveling 14

Integreer projecten in hun omgeving (werk met gebiedsgerichte benadering) en zoek zo naar een win-winsituatie: een win-winsituatie van projecten die een stuk bovenlokaal belang hebben – bijvoorbeeld een weginfrastructuur die twee regio's moet verbinden – maar die ook op lokaal vlak winst kunnen opleveren. Dat kan alleen maar als er een gebiedsgerichte benadering wordt gebruikt, als de projectgrenzen ruim genoeg worden gemaakt, als dus niet alleen de lijninfrastructuur op zich wordt bekeken, maar het hele gebied, want dan kan men wel win-winsituaties creëren.

Aanbeveling 15

Maak vanaf het begin van het proces duidelijke afspraken over de projectregie: maak afspraken tussen de verschillende partners over hoe de besluitvorming zal plaatsvinden, over welke besluitvormingsarchitectuur men zal creëren, over welke rollen men daarin voorstelt en over wie welke mandaten heeft. Enkel als er duidelijke afspraken zijn vanaf het begin, kan men tot een efficiënt besluitvormingstraject komen.

Aanbeveling 16

Organiseer bij de start van de verkenningsfase een kennisgeving over de agendering aan het brede publiek en organiseer in die fase een gedegen en breed inspraak- en overlegproces met alle betrokken bestuurlijke en maatschappelijke actoren: integreer zo nodig het openbaar onderzoek van parallelle procedures naar één aanspreekpunt en binnen één periode.

Aanbeveling 17

Zorg vanaf de start voor een toezegging van de projectpartners, ook betreffende de termijnen waarin de volgende planningstappen moeten worden uitgevoerd en de middelen die moeten worden voorzien.

Aanbeveling 18

Houd de verschillende planalternatieven zo lang mogelijk, dat wil zeggen tot op het einde van de verkenningsfase, in beeld.

Aanbeveling 19

Kies bij de uitwerking van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten voor versnelde procedures, waar mogelijk eerder voor informele processen dan voor geformaliseerde procedures (plan-MER, RUP). Indien voldaan wordt aan de drie kenmerken van het plan-MER – systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse van het plan en de redelijkerwijze in beschouwing te nemen alternatieven, kwaliteitsbeoordeling van de informatie, actieve openbaarheid – dan kan een ontheffing van plan-MER verleend worden. Dat kan dus een versnelling zijn.

Aanbeveling 20

Kies afhankelijk van de complexiteit van de problematiek en het al dan niet voorhanden zijn van uiteenliggende alternatieve oplossingen, al dan niet voor de plan-MER-procedure. Indien gekozen wordt voor die procedure, integreer dan het MER-proces in het RUP-proces en combineer zeker het openbaar onderzoek over het plan-MER met dat van de RUP-procedure.

Aanbeveling 21

Indien de opportuniteit zich voordoet en als er een groot draagvlak is en er consensus bestaat, kan parallel ook al de project-MER worden opgestart.

Aanbeveling 22

Vermijd onnodige procedures: een nieuw plan-MER is pas nodig als gewijzigde omstandigheden tot een andere effectbeoordeling kunnen leiden.

Aanbeveling 23

Afbakening inhoud, diepgang en scope van het plan-MER: het is bijzonder belangrijk dat de precieze contouren van het uit te voeren onderzoek in een vroeg stadium duidelijk worden. Dat veronderstelt een ondubbelzinnige kennisgeving en een goede afstemming tussen projectleiding en de dienst MER om de grenzen van het milieuonderzoek af te bakenen. Reeds bij de voorbereiding en het opstellen van de kennisgeving moet de dienst MER intensief worden betrokken, zodat achteraf geen tijd verloren gaat omdat teksten moeten worden herschreven, opnieuw ingediend enzovoort. Als bij aanvang duidelijk is wat thuis hoort in het plan-MER en wat moet worden opgevangen in ander onderzoek en/of op projectniveau kunnen onnodige discussies en tijdverlies worden vermeden.

Aanbeveling 24

Maak een duidelijk onderscheid tussen plan-MER en project-MER: door plan-MER te gebruiken voor de algehele inschatting van milieueffecten van het plan, voor het onderscheiden van ‘redelijke’ alternatieven; en voor een verantwoorde selectie van alternatieven. Plan-MER (en ook RUP) mogen niet overladen worden met zaken die op projectniveau thuishoren.

Aanbeveling 25

Bovendien kan het opstellen van een plan daadwerkelijk versnellen als de adviserende instanties of de goedkeurende overheid bij informele contacten voorafgaand aan de plenaire vergadering over het plan, zich op basis van realistische deelstudies uitspreken. Indien pas op de plenaire vergadering wezenlijke knelpunten naar boven komen, werkt dat vertragend. Gemeenten ervaren dat adviserende instanties en de goedkeurende overheid bij informele contacten zich niet of maar moeilijk tot uitspraken laten verleiden waaraan ze zich gebonden achten.

Aanbeveling 26

Betrek de belanghebbenden (in deze fase bijvoorbeeld de lokale besturen bij Vlaamse projecten maar ook burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties) actief in deze fase van het proces. Voer een dialoog over nut en noodzaak van het project en zoek samen naar oplossingen (alternatieven). Dat helpt niet alleen bij het vinden van oplossingen met een breed draagvlak, het maakt ook mogelijk dat nieuwe ideeën binnen het planproces worden ingebracht. Betrek ook privéactoren bij plenaire vergaderingen.

Aanbeveling 27

Sluit de verkennende fase af met een 'verkenningsrapport' waarin de afweging van de alternatieven wordt beschreven en een voorkeursalternatief wordt gekozen. Zorg voor een toezegging van de projectpartners. Het is van belang dat de keuze van het voorkeursalternatief in politieke besluitvorming wordt vastgelegd.

5. Planuitwerkingsfase

Vastgestelde knelpunten:

- vaak wordt te snel voor één project gekozen;
- vaak bestaan er ook verkeerde verwachtingen ten opzichte van studiewerk;
- tijdsduur project-MER-procedure – te lange termijnen en geen respect voor bindende termijnen, ook dubbel controlesysteem leidt soms tot lange doorlooptijd;
- omvang van het project-MER – te lijvige rapporten;
- huidige project-MER ontheffingsregeling wordt slechts uitzonderlijk bewandeld;
- verkeerde perceptie van het goed- of afkeuringverslag project-MER;
- omzettingen EU-richtlijnen worden door verschillende belanghebbenden ervaren als te streng en te uitgebreid in verhouding met de EU-minimumnormen;
- hervergunning is omslachtig.

Aanbeveling 28

Oprichting van een interdepartementale werkgroep binnen de Vlaamse administratie die binnen een korte termijn (één jaar) duidelijke oplossingen voorstelt om tot meer kwalitatieve en snellere beleidsprocedures te komen. Laat deze werkgroep optreden als een kwaliteitsbewakingsteam bij een op te stellen lijst van urgente processen met als uitdrukkelijke doelstelling de doorlooptijd ervan te beheersen en beperken (= hulpmotorfunctie).

Aanbeveling 29

Ontwerp en promoot een 'slimme' procesarchitectuur waarbij formele procedures (bijvoorbeeld project-MER) en niet-geformaliseerde studies (zoals verkeerstechnische studies, ontwerpend onderzoek met betrekking tot stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing enzovoort) parallel worden geschakeld en op regelmatige tijdstippen worden

gekoppeld (integratiemomenten). Sluit de planuitwerkingsfase af met geïntegreerde besluitvorming.

Aanbeveling 30

Vermijd (te) uitgebreid studiewerk. Studieopdrachten moeten bijdragen tot concrete wijzigingen in het ontwerp die leiden tot flankerende maatregelen. Beperk de scope van het studiewerk (inclusief project-MER) en gebruik gestandaardiseerde rekenmodellen en kengetallen.

Aanbeveling 31

Sluit de planuitwerkingsfase af met een projectrapport waarin zowel de technische en ruimtelijke uitwerking van het project zelf als de flankerende maatregelen zijn beschreven. Het projectrapport moet begeleid worden door een integraal effectenrapport (MER, MOBER, landschappelijke en stedenbouwkundige inpassingstudie).

Aanbeveling 32

Men moet voorzichtig zijn met het overnemen uit het buitenland van bepaalde bepalingen die er gelden of voorgesteld zijn en waarvan de tijdswinst omstreden is – in het bijzonder de bepaling dat overheden niet in beroep kunnen gaan tegen een besluit van andere overheden.

Aanbeveling 33

Men moet voorzichtig zijn met het overnemen uit het buitenland van bepaalde bepalingen die er gelden of voorgesteld zijn en waarvan de strijdigheid kan worden vermoed met het Europees recht en het verdrag van Arhus – voornamelijk het relativiteitsbeginsel moet 'voorzichtig' geïnterpreteerd te worden. Het uitsluiten van bijvoorbeeld milieu-, landbouw- en andere maatschappelijke bewegingen als belanghebbende (zoals dat in Duitsland wel gebeurt) wordt niet aanbevolen.

Aanbeveling 34

Beperken van de omvang van het project-MER: het project-MER beperken tot die disciplines die werkelijk relevant zijn. Indien uit de a-biotische disciplines blijkt dat er geen aanzienlijke milieueffecten zullen zijn, hoeven de biotische disciplines niet of slechts zeer summier besproken te worden. Er moet kritisch onderzocht worden waar de huidige richtlijnenboeken afgeslankt kunnen worden. Een project-MER zou doorgaans maximaal 100 bladzijden mogen tellen.

Aanbeveling 35

Integratie/parallel verloop project-MER-procedure en vergunningsprocedure: indien het opstellen van een project-MER parallel zou kunnen verlopen met de milieuvergunningsaanvraag voor een project, zou een aanzienlijke tijdwinst geboekt kunnen worden (de tijd tot de aflevering van de vergunning zou met ongeveer 1/3 ingekort kunnen worden). Daartoe is een decretale aanpassing noodzakelijk aangezien thans wordt gesteld dat voorgenomen projecten aan een milieueffectrapportage onderworpen moeten worden alvorens een vergunning kan worden aangevraagd voor de vergunningspichtige activiteit die het voorwerp uitmaakt van het project.

Aanbeveling 36

Geval-per-gevalbeoordeling in plaats van ontheffing: om het aantal project-MER's effectief te kunnen beperken moet onderzocht worden of er een mogelijkheid gecreëerd kan worden om (onder bepaalde voorwaarden) bijlage II-projecten op een eenduidige én snelle manier te beoordelen op eventuele significante milieueffecten en daarmee op MER-plicht. Om tot een snelle en eenduidige beoordeling van de milieueffecten te komen, kunnen de drempelwaarden van bijlage II als eerste criterium gehanteerd worden. Indien het project kleiner blijft dan de drempelwaarden kan, zoals vandaag al het geval is, de milieueffectbeoordeling volledig geïntegreerd in de vergunningsprocedure gebeuren (zoals expliciet toegestaan in de EU-richtlijn). Via de vergunningsaanvraag worden immers al tal van milieugegevens aangeleverd en beoordeeld door de vergunningverlenende overheden. Zodra het project de drempelwaarden van bijlage II overschrijdt, moet er eerst een inhoudelijke projectbeoordeling doorgevoerd worden (= beoordeling geval per geval).

Aanbeveling 37

MER-plicht bij hervergunning aan de hand van een beoordeling geval per geval: ook voor de hervergunning zou eerst een beoordeling van de significantie van de milieueffecten kunnen worden uitgevoerd. Een installatie is doorgaans al jaren in dienst en er zijn dus voldoende gegevens voorhanden om te beoordelen of er werkelijk een significante milieuimpact optreedt of niet. In een milieunota beschrijft de aanvrager dan de stand van zaken met betrekking tot de verschillende rubrieken (die eventueel al in een eerder opgesteld MER werden behandeld). Deze nota wordt door een MER-deskundige gereviseerd om de correctheid te garanderen. In die gevallen waar uit de nota blijkt dat de effecten aanzienlijk zijn én er nog geen project-MER voor de betreffende installatie werd opgesteld, is het zinvol een project-MER te maken. Indien er aanzienlijke milieueffecten zijn en er wel al een project-MER uit het verleden voorhanden is, moet geëvalueerd of dat project-MER geactualiseerd moet worden. Indien er geen aanzienlijke milieueffecten optreden, is er geen project-MER nodig en kan de milieueffectbeoordeling volledig geïntegreerd in de vergunningsprocedure gebeuren (zoals expliciet toegelaten in de EU-richtlijn). Via de vergunningsaanvraag worden immers al tal van milieugegevens aangeleverd en beoordeeld door de vergunningverlenende overheden.

Aanbeveling 38

Snelle actualisatie van een bestaand project-MER: bepaalde projecten die na inhoudelijke beoordeling behouden worden voor het opstellen van een project-MER, zullen al vanuit het verleden een MER ter beschikking hebben. Dat kan typisch het geval zijn bij een hervergunning, maar evengoed bij een wijziging of uitbreiding van een bestaande inrichting. In deze gevallen is er behoefte aan een duidelijk snellere en minder omslachtige procedure tot het actualiseren van het bestaande project-MER. Het decreet biedt daartoe momenteel echter geen mogelijkheid. Een actualisatie van het bestaande project-MER met beperktere procedurele vereisten zou hier mogelijk een oplossing bieden.

Aanbeveling 39

Administratieve stilstand moet absoluut worden voorkomen. De administraties moeten de bindende termijnen voor advies en beoordeling die in de procedures opgenomen zijn, respecteren. Bepaal sancties voor het geval dat niet gebeurt.

Aanbeveling 40

Start- en projectnota voor eenvoudige convenantgebonden projecten inzake mobiliteit samenvoegen of aanvullingen van de startnota opnemen in de projectnota: samenvoeging

kan verantwoord zijn bij die projecten waar de beste oplossing voor iedereen zonneklaar is en bij kleine projecten. Vermijden van terug-naar-afsituaties bij startnota's die niet positief geadviseerd worden door de PAC, door de heroverwegingen van keuzes of door ontbrekende gegevens op te nemen in de projectnota. De werking van de PAC's moet worden geëvalueerd.

6. Projectuitvoering

Vastgestelde knelpunten:

– problematiek betreffende 'flankerend beleid';
– problematiek 'milderende maatregelen';
– teveel nadruk op ex-ante-evaluaties, gebrek aan ex-postevaluaties (vergelijk berekende werkelijkheid op 'echte' werkelijkheid);
– problematiek van onteigeningen (zie hoofdstuk 4);
– problematiek archeologisch onderzoek en opgravingen;
– andere problematieken (bodemsanering, bouwtechnische problemen, projectwijzigingen);
– de werking van de onteigeningsprocedure (federale materie) werkt vaak vertragend en zorgt voor een extra financiële impact.

Aanbeveling 41

Er moet voldoende en tijdige aandacht zijn voor actieprogramma's ter ontwikkeling en ondersteuning van een flankerend beleid: de ontwikkeling van een beleid van flankerende maatregelen kan – naast het feit dat zij effectief de gevolgen van een gemaakte keuze meer aanvaardbaar maken – ook een middel zijn om het wederzijdse vertrouwen en begrip te bestendigen en de voortgang van het planproces te bevorderen.

Aanbeveling 42

De kosten van een investeringsproject betreffen niet enkel het project zelf, maar tevens het noodzakelijke flankerende beleid.

Aanbeveling 43

Er moet onderzoek zijn naar de implementatie van een optimale voorafgaande planning betreffende milderende maatregelen: het doel daarvan is om die vast te leggen in een vroege fase van het investeringsproject, zodat de projectrealisatie tijdig en zonder vertraging kan worden aangevat en uitgevoerd. Daarenboven verdient het aanbeveling om 'post review' uit te voeren, eventueel via de introductie van een 'opleveringstoets'. In het geval van een negatief resultaat van die toetsing, moet de snelle inzet van aanvullende maatregelen onverwijld deel uitmaken van project nazorg.

Aanbeveling 44

Versnelling werking onteigeningsprocedure: initiatieven naar de federale overheid opzetten om ervoor te zorgen dat de comités van aankoop sneller en met kennis van zaken schatten. Indien hierin op korte termijn geen concrete verbetering merkbaar is, is het absoluut noodzakelijk dat Vlaanderen zelf een systeem van erkend landmeter-expert in het leven roept voor het opstellen van schattingsverslagen. Lokale besturen kunnen daar dan een beroep op doen. Een andere optie is een regionalisering van de aankoopcomités door te voeren. Maatregelen voor snelle of onmiddellijke grondinname voor beperkte onteigeningen zijn eveneens aanbevelenswaardig.

Deel 2. Aanbevelingen op het gebied van specifieke kwaliteitsthema's die doorheen de verschillende investeringsprojectfases heen lopen

1. Project- en procesmanagement

Vastgestelde knelpunten:

– complexiteit van grote projecten;
– voortschrijdend inzicht (wijzigende omstandigheden, nieuwe behoeften en technieken);
– discontinuïteit in procesverantwoordelijkheid en onvoldoende kwalitatieve en kwantitatieve omkadering;
– te trage projectbesluitvorming;
– te snelle projectbesluitvorming (bij contractvorming);
– gebrek aan kennis en middelen bij kleinere investeringsprojecten.

Aanbeveling 45

Aanwijzing van een procesmanager met helikoptervisie voor grote investeringsprojecten: deze procesmanager zou als aanspreekpunt moeten zorgen voor de coördinatie van de volledige administratieve procedure. Hij/zij ziet toe op de timing en de proceskwaliteit en vormt de link tussen de initiatiefnemer en de betrokken administraties. Het is essentieel dat de procesmanager als een 'bemiddelaar/facilitator' erop toeziet dat alle relevante administraties tijdig betrokken worden bij het project, maar ook tijdig al hun opmerkingen geven en daar later niet op terug komen.

Aanbeveling 46

Aanduiding van een 'omgevingsmanager' voor een project met een lokale verankering: de 'omgevingsmanager' krijgt een duidelijk mandaat en voldoende kwantitatieve en kwalitatieve omkadering voor de projectbegeleiding gedurende het gehele traject. Hij/zij gaat de discussie met het middenveld aan, is verantwoordelijk voor de projectbegeleiding gedurende het hele traject en zorgt ervoor dat op een efficiënte wijze wordt teruggekoppeld naar de bestuurlijke actoren en de belanghebbenden.

Aanbeveling 47

Snel werk te maken van een uitvoeringsbesluit met betrekking tot de projectvergadering, bepaald in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (artikel 5.3.2., VCRO: "Personen die instaan voor de ontwikkeling en verwezenlijking van belangrijke bouw- of verkavelingprojecten kunnen, eens een realistische projectstudie voorhanden is, verzoeken om een projectvergadering met het bevoegde vergunningverlenende bestuursorgaan en de adviesverlenende instanties.").

2. Organisatiemodel en bedrijfscultuur administratie

Vastgestelde knelpunten:

– aanvoelen van 'verkokering' administratie;
– kwaliteit administraties;
– nood aan een 'bedrijfscultuur';
– aanvoelen van 'betutteling' door Vlaamse ambtenarij;
– inname van verschillende standpunten binnen de Vlaamse overheid.

Aanbeveling 48

Versterking professionalisering en werken aan een andere bedrijfscultuur in de Vlaamse administraties: via de continue verbetering van professionele standaarden, standaardmethoden, draaiboeken en kwaliteitssystemen, vergroten van het lerend vermogen. Duidelijke voorafgaande beschrijving van rollen, verantwoordelijkheden en verantwoordelijkheidslijnen vastleggen. Als gevolg van de ontvoogding van de gemeenten, biedt een optimalisering van de taaklast een mogelijkheid om de samenwerking tussen departementen en agentschappen te optimaliseren. De invoering van een responsabilisering van de (lagere) ambtenaren (meer verantwoordelijkheid) moet worden gekoppeld aan een gerelateerde evaluatie. De functionering van de overheid moet zo dicht mogelijk bij de klant staan.

Aanbeveling 49

Betere interdepartementale samenwerking/coördinatie binnen de Vlaamse overheid: er moet meer proactiviteit met betrekking tot samenwerking tussen de diverse besturen komen. Heel wat projecten zouden sneller gerealiseerd worden indien de Vlaamse administratie met een gecoördineerde visie naar de coördinatievergaderingen zou komen. De Vlaamse overheid kan hier efficiëntiewinsten realiseren en de inzet van haar ambtelijk apparaat beter sturen. De oprichting van een 'interdepartementale werkgroep' moet daartoe een oplossing bieden.

Aanbeveling 50

De invoering van een gewogen en geïntegreerd advies: in plaats van diverse, soms onderling tegenstrijdige adviezen van de verschillende adviesverlenende instanties, moet er dan één gecoördineerd en daadwerkelijk geïntegreerd advies komen. Vlaanderen moet in de projectfase een geïntegreerd en gewogen advies formuleren, die adviezen zijn niet bindend en volgen het primaat van de politiek.

Aanbeveling 51

Invoering van een 'uniek geoloket': er moet dringend werk gemaakt worden van de digitale ontsluiting van cartografische gegevens met betrekking tot plannen van aanleg, onroerend erfgoed (beschermde landschappen, archeologische sites). Dat zal mede bijdragen tot het verhogen van het maatschappelijk draagvlak. Dat, samen met de creatie van een uniek geoloket, waarbij alle relevante informatie per gemeente digitaal beschikbaar is, zodat de burger niet telkens hoeft te worden opgezadeld met een zoektocht naar de bevoegde overheid (gewest, provincie, gemeente), kan het draagvlak vergroten.

Aanbeveling 52

Invoeren van een 'unieke vergunning' naar analogie met Wallonië (voorbeeld: één unieke vergunning voor windmolens): één aanvraag, één openbaar onderzoek, één beslissingsmoment.

Aanbeveling 53

Afdwingbare overlegspelregels voor alle partners bij mobiliteitsconvenantprocedures introduceren: het doel is vermijdbare vertragingen voorkomen, dus zouden partners niet

op standpunten mogen kunnen terugkomen of ze pas kenbaar maken op de Provinciale Auditcommissie, zeker niet als ze bij voorafgaand overleg in de GBC afwezig bleven.

3. 'Belanghebbenden'-management

Vastgestelde knelpunten:

- grote kloof in het maatschappelijk draagvlak ten aanzien van het investeringsbeleid;
- impact van de discontinuïteit in het procesmanagement op het overleg met belanghebbenden;
- geen laagdrempelige communicatie naar grote groepen van belanghebbenden;
- geen systematisch bewerkstelligen van loyauteit van belanghebbenden door bekrachtiging tussentijdse afspraken;
- geen voldoende en tijdige aandacht voor actieprogramma's ter ontwikkeling van een flankerend beleid;
- afbouw van formele inspraakmomenten;
- hoge graad van vaak 'negatieve' mediatisering.

Aanbeveling 54

Breed en vroegtijdig organiseren van laagdrempelige en brede communicatie: vooroverleg voordat officiële planningsprocedures starten en in de eerste fase van een voortraject al het publiek informeren en raadplegen over het plan. Tijdens het hele planningsproces moet dat een continu aandachtspunt zijn. Nadenken over methodes om de 'zwijgende meerderheid' te activeren. Dat moet gebeuren door een 'open' communicatiestrategie.

Aanbeveling 55

Een partnerschapsrol met alle betrokken overheden en met particulieren garanderen: ruim overleg en het bevorderen van inspraak en correcte procedures kan beroepen vermijden. Door het hanteren van het principe van subsidiariteit creëert men een burgernabije besluitvorming.

Aanbeveling 56

Komen tot representatieve maar slagkrachtige overlegstructuren: inventarisatie van de huidige overlegfora, analyse van hun nut, werking en bijdrage tot investeringsprojecten, het opstellen van een procedure 'inspraak en participatie' naar analogie met de Nederlandse voorstellen commissie-Elverding. Het is belangrijk dat tussentijdse gedragen afspraken door de betrokken publieke en private actoren worden bekrachtigd in overeenstemming met de verschillende stappen tijdens het planproces, waardoor de loyauteit van de betrokken partijen tijdens het planproces groeit.

Aanbeveling 57

Bewaking van de kwaliteit en kwantiteit van de terugkoppeling: met de bestuurlijke actoren en het middenveld moet voor belangrijke investeringsprojecten op een hoog kwaliteitsniveau teruggekoppeld worden tijdens het hele procesverloop.

Aanbevelingen 58

Actieprogramma's ter ontwikkeling van een flankerend beleid: dergelijke actieprogramma's kunnen het draagvlak versterken en ervoor zorgen dat het planproces niet als eenzijdig verhaal wordt opgevat en gepresenteerd.

4. Financieel management

Vastgestelde knelpunten:

– beperkt risicomanagement in proefprojecten en beperkte kennis van risicobeheermethodes;
– onvoldoende inzicht in het probleem;
– keuze van de financieringswijze;
– misinformatie over kosten en opbrengsten; onderschatting van de kostprijs; impact op maatschappelijke kosten-batenanalyse;
– onvoldoende kennisbeheer en onvoldoende samenwerking tussen overheidsdiensten;
– inspanningsdrempel voor bedrijven bij alternatieve financiering van investeringsprojecten;
– minimale risicoanalyse voor pps-projecten;
– risico's bij gelijktijdige uitschrijving van alternatieve financieringsprojecten;
– overhaaste contractsluiting;
– geschillenbeheer;
– problematieken betreffende mobiliteitsconvenanten, subsidies, flankerend beleid.

Aanbeveling 59

Degelijke onderbouwing van investeringsprojecten: projectverantwoordelijken moeten de doelstellingen van het project en de randvoorwaarden duidelijk formuleren. Ze moeten uitgaan van een zo volledig mogelijke en realistische raming (inclusief btw, randinvesteringen, flankerend beleid, verwachte prijsevoluties), zowel van de nodige voorbereiding- en realisatietijd als van de in te zetten middelen. Ze moeten in de planning marges inbouwen om onvoorziene omstandigheden op te vangen. Gedurende het gehele verloop van de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering moeten de projectverantwoordelijken oog hebben voor kostenbeheersing en de kwaliteit en de doorlooptijd bewaken. De kostprijsramingen moeten ook btw, randinvesteringen, flankerend beleid en verwachte prijsevoluties omvatten en de budgettaire mogelijkheden incalculeren. Bij alternatieve financiering van projecten moet tevens de financieringskosten in rekening worden gebracht.

Aanbeveling 60

Volwaardige afweging van alternatieve financiering in de voorbereidingsfase: als de overheid een groot investeringsproject op een alternatieve wijze wil financieren, moet ze de implicaties en randvoorwaarden daarvan in de voorbereidingsfase opnemen. Een voorafgaande marktbevraging lijkt daarbij wenselijk. Hierbij dient tevens het 'voorzichtigheidsprincipe' in acht te worden genomen.

Aanbeveling 61

Rol van het Vlaams Kenniscentrum PPS herdefiniëren en omvormen tot een dienstencentrum PPS: om maatschappelijke meerwaarde en efficiëntiewinst te realiseren, verenigt het Vlaams Kenniscentrum PPS op een actieve manier de volgende vier functies: veldontwikkelaar, kennismakelaar, procesbegeleider en meerwaardebewaker. Het verdient aanbeveling de rol van het Vlaams Kenniscentrum verder te accentueren, te herdefiniëren en om te vormen tot een volwaardig dienstencentrum PPS, ook ten dienste van de lokale overheden. Het dienstencentrum PPS moet proactief worden betrokken vanaf het voortraject voor investeringsprojecten.

Aanbeveling 62

Afstemming regelgeving betreffende investeringsprojecten: de Vlaamse Regering moet onderzoeken op welke wijze zij de bestaande reglementeringen, circulaires en interne pro-

cedures die van toepassing zijn of een invloed hebben op investeringsprojecten, nader op elkaar kan afstemmen.

Aanbeveling 63

Verdere ontwikkeling systeem van risicomanagement: het systeem van risicomanagement, bedoeld in het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten, moet verder worden ontwikkeld voor en toegepast op alle investeringsprojecten. De ervaring uit de proefprojecten en buitenlandse expertise moet gebundeld worden, en verdere kennisoverdracht in verband met risicomanagementtechnieken en -instrumenten vanuit de externe dienstverleners aan de Vlaamse administratie, moet worden versterkt.

Aanbeveling 64

Een verder gestandaardiseerd instrumentarium pps: gestandaardiseerde hulpmiddelen kunnen de efficiëntie, transparantie en mededinging voor pps-projecten verhogen. Het kan zowel de transactietijd als de transactiekosten – de kosten verbonden aan een overeenkomst, zoals juridisch advies om de overeenkomst te analyseren of te redigeren – verlagen en de projecten beter beheersbaar maken.

5. Juridische aspecten – rechtszekerheid

Vastgestelde knelpunten:

– complexe wetgeving vormt een 'voedingsbodem' voor beroepen bij de Raad van State;
– te ruime inspraak- en bezwaarmogelijkheden;
– gerechtelijke procedures en hun duurtijd vormen een hinderpaal voor projecten: achterstand en lange termijnen van procedures voor de Raad van State;
– de juridische toetsing concentreert zich sterk op de slotfase van het proces;
– inhoudelijke beoordelingsinstrumenten verworden tot juridische wapens;
– niet-tijdige omzetting EU-richtlijnen projecten.

Aanbeveling 65

Bewaking van de kwaliteit van de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen: het aantal cassatieberoepen dat door de Raad van State te gronde zal moeten worden behandeld, zal afhangen van de kwaliteit van de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, die door de nieuwe Vlaamse Codex RO werd geïnstalleerd. Hoe hoger die kwaliteit, des te minder cassatieberoepen er normaliter zullen worden ingesteld en des te vaker zal de door de Raad van State toegepaste 'filterprocedure' tot een niet-toelaatbaarheidsbeschikking leiden. Dat kan volgens de mededeling van de eerste voorzitter van de Raad van State, binnen de acht dagen. Het verdient daarbij aanbeveling om na één jaar de functionering van de Raad voor Vergunningsbetwistingen te evalueren.

Aanbeveling 66

Gebruik de mogelijkheid tot mildering van de gevolgen van een annulatiearrest van de Raad van State ten volle: de Raad van State kan bevelen dat een aantal gevolgen van een vernietigde verordeningbepaling als gehandhaafd moet worden beschouwd of voorlopig gehandhaafd moet worden voor een bepaalde termijn, als de betrokken overheid dat in de loop van het proces zelf via haar advocaten vraagt, motiveert en concreet aangeeft welke gevolgen precies zouden moeten worden gehandhaafd en waarom.

Aanbeveling 67

Overweging gebruik van de uitzondering op de schorsingsbeslissing Raad van State: wanneer de voorwaarden tot schorsing vervuld zijn, kan, op verzoek van een partij, op grond van een belangenafweging de schorsing alsnog worden geweigerd, in het bijzonder wanneer de voordelen van de schorsing voor de verzoeker niet opwegen tegen de nadelige gevolgen daarvan uit het oogpunt van het algemeen belang.

Aanbeveling 68

Veel vernietigingen door de Raad van State zijn het gevolg van een te gedetailleerde regelgeving. De regelgeving, zowel decreten als uitvoeringsbesluiten, moet worden vereenvoudigd en minder gedetailleerd gemaakt. Daarenboven moeten vormfouten in de eerste plaats aan de bron worden aangepakt, ook in het voortraject, door een juiste inventaris te maken van de adviezen die moeten worden gevraagd. Dus ook als men een inventaris maakt van de wetgeving in het voortraject, moet er tegelijkertijd een inventaris worden gemaakt van de aan te vragen adviezen. Eigenlijk moet er een soort van kwaliteitszorgsysteem ontstaan in het voortraject, waardoor het aantal vormfouten wordt gereduceerd.

Aanbeveling 69

Gebruik van 'mediation'-techniek: het is een systeem waarbij men met externe bemiddelaars, die aan geen van beide partijen in een dispuut gelinkt zijn, tracht te komen tot een overeenkomst. Binnen die constellatie hebben bijvoorbeeld actiecomités en de overheid de mogelijkheid om een win-winsituatie te zoeken voor hun conflict.

Aanbeveling 70

Beroep op GECOVER of het systeem van arbitrage: de Vlaamse Regering heeft in 2003 de bemiddelingscommissie Geschillencommissie Overheidsopdrachten Mobiliteit (GECOVER) opgericht. In individuele betwistingen met tegenpartijen hoort de GECOVER de tegenpartijen in hun verdediging en streeft zij naar een minnelijke regeling. Deze bemiddelingsprocedure gaat sneller dan het beslechten van een geschil voor een rechtbank. Bij arbitrage komen de partijen overeen hun geschil voor te leggen aan een scheidsgerecht, bestaande uit een arbiter of een college van arbiters. Het scheidsgerecht verleent op grond van de vorderingen van de partijen een beslissing. Die arbitrale uitspraak is bindend en kan, zo nodig, het voorwerp zijn van een gedwongen tenuitvoerlegging. Bij financieel belangrijke en complexe geschillen duurt een arbitrageprocedure minder lang dan een procedure voor een rechter. De snelheid van de arbitrageprocedure is te danken aan de uitschakeling van het hoger beroep, de vereenvoudigde procedure en de beschikbaarheid en deskundigheid van de arbiters.

6. Monitoring en rapportering

Vastgestelde knelpunten:

- geen structurele, periodieke rapportering en communicatie voortgang beleidsproces investeringsprojecten;
- slechts gedeeltelijke, vaak interne rapportering- en evaluatie-instrumenten;
- gebrek aan toetsing via gedegen monitoringinstrument.

Aanbeveling 71

Structurele, periodieke rapportering en communicatie voortgang beleidsproces investeringsprojecten: in eerste instantie aan het Vlaams Parlement (naar analogie met de Neder-

landse Tracéwet) en overweging om die communicatie ook open te stellen naar het bredere maatschappelijk draagvlak.

Aanbeveling 72

Uitwerking van monitoringsysteem: creatie van een 'beleidseffectenmeting' aan de hand van objectieve indicatoren, zowel betreffende investeringsprojecten als in het kader van het mobiliteitsplan.

Aanbeveling 73

Proactief risicomanagement rapportering aan het Vlaams Parlement: het decreet van 2002 voorziet in de mogelijkheid om op vraag van het Vlaams Parlement, voortgang- en informatierapporten te verstrekken. Een dergelijke meer periodieke en volledige informatievoorziening zou moeten verhinderen dat het Vlaams Parlement voor voldongen feiten wordt geplaatst via de huidige jaarrapportages. Het Vlaams Parlement zou daartoe een van haar commissies kunnen belasten met de permanente risicomonitoring van grote investeringsprojecten.

Deel 3. Aanbevelingen in het kader van de federale regelgeving

Vastgestelde knelpunten:

– de fiscale wetgeving is niet aangepast aan pps- en DBFM-projecten;
– gerechtelijke procedures en hun duurtijd vormen een hinderpaal voor projecten: achterstand en lange termijnen van procedures voor de Raad van State;
– de adviesverlening en verslaggeving van de brandweer (voorbeeld in kader van het brandveiligheidattest) komt pas laat in de fase van een investeringsproject, werkt vaak vetragend en hangt bovendien af van de lokale brandweercommandant; er is geen centrale coördinatie noch is er de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen het verslag van de brandweer.

Aanbeveling 74

Specifieke fiscale behandeling voor alle overheidsprojecten: het verdient aanbeveling om met de federale wetgever in overleg te treden om een specifieke fiscale behandeling en/of regelgeving vast te leggen die beantwoordt aan het doel van alternatieve financiering projecten (voorbeelden: problematiek btw en andere fiscale regelgeving betreffende 'beschikbaarheidvergoeding', rulingcommissie).

Aanbeveling 75

Noodzaak tot aanpassing van de gecoördineerde wetten betreffende de Raad van State aangaande:
– de beperking van de termijn van uitspraak tot vernietiging tot één jaar;
– de uitbreiding van de bevoegdheden van de Raad van State om een grondige afweging van het algemeen belang versus het privaat belang te kunnen maken; inclusief aspecten betreffende schadevergoeding bij vormfouten;
– de verhoging van de geschiloplossende mogelijkheden van de rechtspraak zodat bijvoorbeeld procedurefouten kunnen worden rechtgezet zonder dat alles herbegonnen moet worden (cf. de 'bestuurlijke lus');
– het ten volle benutten van de 'Kortedebattenprocedure'.

Aanbeveling 76

Er moet naar worden gestreefd dat het advies, de verslaggeving en de attestering door de brandweer tijdiger en in een vroegere fase van het investeringsproces wordt afgeleverd. Daarenboven moet ook in de mogelijkheid tot beroep tegen het advies van de brandweer worden voorzien. Tot slot kan worden gepleit voor de oprichting van een beroepsinstantie voor advisering, zoals toegelicht tijdens de hoorzitting van 11 januari met professor dr. C.W. Backes.

– vraagt de Vlaamse Regering:
  1° deze aanbevelingen te implementeren;
  2° over de voortgang van deze implementatie jaarlijks aan het Vlaams Parlement te rapporteren.

Johan SAUWENS

Sas VAN ROUVEROIJ

Bart MARTENS

Jan PEUMANS

Lode VEREECK

Mieke VOGELS

Dirk DE KORT

Bijlage 1:

Overzicht maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten

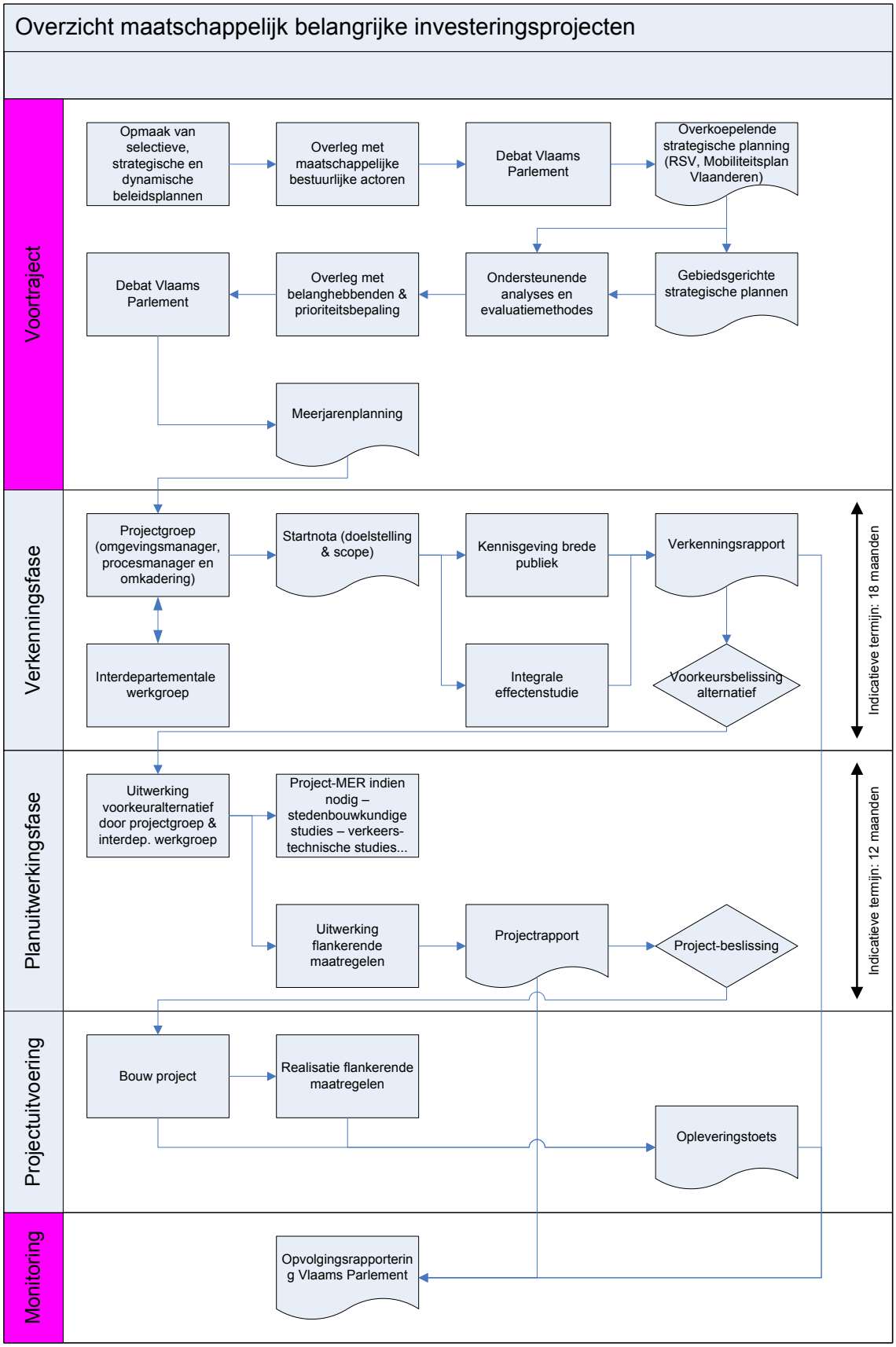
Overzicht maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten
Voortraject
Opmaak van selectieve, strategische en dynamische beleidsplannen
Overleg met maatschappelijke bestuurlijke actoren
Debat Vlaams Parlement
Overkoepelende strategische planning (RSV, Mobiliteitsplan Vlaanderen)
Debat Vlaams Parlement
Overleg met belanghebbenden & prioriteitsbepaling
Ondersteunende analyses en evaluatiemethodes
Gebiedsgerichte strategische plannen
Meerjarenplanning
Verkenningsfase
Projectgroep (omgevingsmanager, procesmanager en omkadering)
Startnota (doelstelling & scope)
Kennisgeving brede publiek
Verkenningsrapport
Interdepartementale werkgroep
Integrale effectenstudie
Voorkeursbelissing alternatief
Indicatieve termijn: 18 maanden
Planuitwerkingsfase
Uitwerking voorkeuralternatief door projectgroep & interdep. werkgroep
Project-MER indien nodig – stedenbouwkundige studies – verkeers-technische studies...
Uitwerking flankerende maatregelen
Projectrapport
Project-beslissing
Indicatieve termijn: 12 maanden
Projectuitvoering
Bouw project
Realisatie flankerende maatregelen
Opleveringstoets
Monitoring
Opvolgingsrapporterin g Vlaams Parlement

Bijlage 2:

Lijst met afkortingen

Lijst van afkortingen

AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BER	Beleidseffectenrapport
BGP	Begeleiding Gebiedsgerichte Planprocessen
BMW	Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
DBFM	Design, Build, Finance and Maintenance
GBC	Gemeentelijke Begeleidingscommissie
GECOVER	Geschillencommissie Overheidsopdrachten Mobiliteit
Gem RUP	Gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
GRS	Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan
GRUP	Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
LNE	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
MER	Milieueffectenrapport
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKBA	Maatschappelijke kosten-batenanalyse
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
MORA	Mobiliteitsraad van Vlaanderen
MOW	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
NIMBY	Not In My Back Yard (Niet in mijn achtertuin)
OBA	Objectieve behoeftenanalyse
PAC	Provinciale Auditcommissie
Plan-MER	Opgesteld ter voorbereiding van een vergunningsaanvraag zoals een bouw- of milieuvergunning voor een specifiek project
pps	publiek private samenwerking
Project-MER	Onderzoekt de effecten van een beleid op plan- of programmaniveau
PRS	Provinciaal ruimtelijk structuurplan
PRUP	Provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan
RO	ruimtelijke ordening
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
RUP	Ruimtelijk uitvoeringsplan
RWO	Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
ViA	Vlaanderen in Actie
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten